

Ex quo divina Majestas. Graveson., loc. cit., p. 587.

(21. *Missionariorum presbyterorum sæcularium congreg. et puellarum Charitatis societas* instituta est a S. Vincentio a Paulo, circa annum 1626, et approbata ab Urbano VIII, 1632. Graveson., *loc. c.*, pag. 597. Marcus Battaglini Noceræ episcopus, in *Annalibus sacerdotii et imperii*, anno 1660, n. 35, Ludovicus Abelly Rhutenensis episcopus, in *ejus Vita Parisiis impressa*, et alii.

(22. De multis militaribus ordinibus nulli particulari regulæ addictis, sed sub propriis constitutionibus equestre institutum profertibus, vide Tamburini., *loc. cit.*, disp. 24, quæsit. 9 per tot., et eruditissimus P. Philippum Bonanni Societatis Jesu, qui egregie scripsit de omnibus religionibus et ordinibus etiam militaribus et insigniis, Franciscum Mennenium, et alios.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(23. Plura addere potuissemus in *hiscæ sex articulis*, et in nonnullis auctorem castigare. At ne nimii essemus in re, quæ forte nulli fere usui esse potest, satius existimavimus auctores indicare, qui de origine et variis Regularium speciebus accuratius, quam auctor, disseruerunt.

(24. Vide igitur Helyot, in *Historia ordinum monasticorum, religiosorum ac militarium*. Possunt etiam consuli Philippus Bonanni, *De hierarchia ecclesiastica*; Coronelli, in *Catalog. ordin. religios. eorumque indument. iconib. express.*

(25. Franciscus, quoque Florens, jurisconsultus celeberrimus, brevem sed pereruditum composuit de statu Regular. tractatum, quo de origine et variis institutis eremitarum, monachorum, cœnobarum, anachoretarum, cæterorumque regularium tam in Oriente, quam in Occidente multa delibat.

(26. De originibus monasticis speciatim tractant Dandinus Altaserra, Albertus Miræus, Rodolphus Hospinianus, Creccelius, aliique; Chopini monasticum multa eruditione refertum, sed ut plurimum luce indiget, nec exhaurit ea, quæ ad monasticam disciplinam in universum pertinent.

Additiones novæ.

(27. * Vel inter auctores de originibus monasticis tractantes, ad quorum opera lectores rejiciebantur, numerandus Rodolphus Hospinianus non erat, vel illud adnotandum, ejusdem opus, cui titulus: *De origine et progressu monachatus ac ordinum monasticorum, equitumque militarium, tam regul. quam sæcularium omnium libri vi*; calumniis mendaciisque scatere, ac tale prorsus esse, quale ab acerbissimo catholicæ fidei hoste expectari poterat. Vide ven. cardin. Bellarminum, *De membris Ecclesiæ Militantis*, lib. II.

(28. Ordinum religiosorum catalogum, præter scriptores sive a Lucio nostro, sive ab auctore Addit. indicatos, dat Joannes Dominicus Musantius in Tabulis chronolo-

gicis, septima ætate, tabula x, quæ inscribitur *Sacer calibatus, ordines religiosi*, ex qua ascribere placet, quæ ad sæc. XVIII, hoc est ab anno Christi 1700 ad 1750, leguntur. Sunt autem hujusmodi: « Fratres Bethlehemitæ instit. 1687, Mendicant. privilegiis ornati 1707. Congreg. piorum operariorum Neapoli pridem in urbem deducta stabilitur 1712. Antiquissimus ordo equestris Aureus Constantinianus S. Georgii a Francisco Farnesio Parmæ et Placentiæ duce restitutus, approb. Innoc. XII et Clement. XI. Equestres ordines S. Ludovici a Ludovico XIV. Aquilæ Albæ ab Augusto II, rege Polon. S. Crucis et Amoris erga proximum, ab Elisabetha imper. Claustrales professi anno 1726 prohibentur a Benedicto XIII, constit. *Licet sacra*, ne transeant ad alios ordines, ubi observantia non vigeat, itemque ad ordines hospital. aut militares. Ordo Scholarum Piarum multis privilegiis ornatus a Clemente XII. Ordinem mistum ex vita contemplativa et activa, sive eremitica, et Apostolica, et a Christi passione nuncupatum, approbat Benedictus XIV, 1748. Ordo equestris S. Georgii martyris confirmatur in Bavaria a Rom. Pontif. et iterum 1741, eodem anno ordo equestris sive militia S. Januarii a Carolo utriusque Sic. Reg. instituta. Multa concessa militia SS. Mauritii, et Lazari, et aliqua de eadem declarata et sancita const. incip. *Fructuosa militarium*, ann. 1744. » Ordinibus indicatis adde congregationem a Pio VI, feliciter regnante confirmatam, cujus regulæ constit. incip. *Injuncti nobis* approbata; ipsaque congregatio in regularem ordinem constit. incip. *Ex debito* ab eodem SS. Pontifice erecta atque instituta est. Quas quidem constitutiones ad litteram referre opportunum duximus. Sunt autem hujusmodi:

« PIUS, Papa VI.

« Ad perpetuam rei memoriam.

« Injuncti nobis divinitus pastoralis officii ratio exigit, ut paternam religiosorum virorum Altissimi obsequiis sub laudabili vitæ religiosæ instituto mancipatorum curam gerentes, ipsos in salutari eorum vivendi norma regularique observantia confovere atque conservare satagamus, ac proinde ea, quæ simili consilio, ac pro felici prosperoque illorum regimine et gubernatio provide prudenterque facta, atque ordinata esse noscuntur, quo firmiori stabilitate permaneant, Apostolici muniminis præsidio roboremus. Exponi Nobis siquidem nuper fecerunt dilecti filii fratres Pœnitentiæ nuncupati, quod pro felici ipsorum exponentium, et ipsius religionis directione, formatæ seu compilatæ fuerunt nonnullæ constitutiones tenoris, qui sequitur, videlicet (*sequuntur Regulæ*). Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, dicti exponentes, constitutiones hujusmodi, quo firmius subsistant et serventur exactius, Apostolicæ confirmationis nostræ patrocínio communiri summopere desiderent; nos specialem ipsis exponentibus gratiam

facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et pœnis a jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium duntaxat consequendum harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de nonnullorum venerabilium S. R. E. cardinalium ad ipsas constitutiones examinandas a Nobis specialiter deputatorum consilio, omnes et singulas constitutiones præinsertas auctoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes et singulos juris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, et delegatos etiam causarum Palatii Apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter auctoritate, judicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, illorum tenores præsentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice duntaxat specialiter et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, ut earumdem præsentium litterarum transumptis et impressis, et manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ, vel procuratoris generalis dicti ordinis munitis, eadem prorsus fides in judicio, ex extra adhibeatur, quæ adhiberetur ipsis præsentibus si forent exhibitæ vel ostensæ.

« Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 21 Maii 1784, Pontificatus anno decimo.

« Innoc. card. de comitibus.

« Loco ✕ Sigilli. »

« PIUS, papa VI.

« Ad perpetuam rei memoriam.

« Ex debito pastoralis officii, quo Ecclesiæ catholicæ per universum terrarum orbem diffusæ regimini divina disposi-

tionem præsidemus, congregationes Christianorum Christum Dominum in paupertate, ac jugi corporum suorum mortificatione, ac pœnitentia propriis sectari suscipientes paterno charitatis affectu prosequimur, felicique illorum statui, ac ut personæ, quæ tam pium vitæ institutum amplexæ sunt, in ea vocatione, qua vocatæ sunt, perseverent usque in finem, opportunis rationibus et favoribus providere studemus, sicut omnibus mature consideratis ad omnipotentis Dei gloriam, et animarum salutem expedire in Domino arbitramur. Siquidem cum Nos hodie per alias nostras in simili forma Brevis expeditas litteras, regulas et constitutiones dilectorum filiorum fratrum Pœnitentiæ nuncup. approbaverimus ac confirmaverimus, iidem fratres, Nobis insuper exponi fecerunt, quod cum ipsi in religio eorum congregatione singula, quæ veros et formales decent regulares tum respectu habitus, tum cæterorum operum, ad quæ juxta prædictas constitutiones tenentur, adimpleant, eandem congregationem in veram et formalem religionem, in qua non vota simplicia, sed expressa et solemnia, sicut in quatuor Mendicantium ordinibus cæterisque approbatis religionibus in posterum ab omnibus perpetuo profiteantur ita ut in posterum dictæ congregationi religionis et ordinis, ipsis vero fratribus illud religiosi, et Regularis nomen respective conveniat, et religio hujusmodi quoad personas, et inservientes quoscunque a jurisdictione ordinarii sub prædictis constitutionibus, ut præfertur, auctoritate nostra Apostolica confirmatis exempta intelligatur, et esse debeat, per Nos erigi et approbari, ac confirmari; gratias et privilegia spiritualia, quæ alias fratribus ordinis Sancti Francisci per Romanos Pontifices prædecessores Nostros fuerunt concessa, ipsis per Nos communicari summopere desiderent; Nos eorumdem exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et pœnis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, prædictam congregationem fratrum de Pœnitentia nuncup. in veram religionem cum votis solemnibus ex integro etiam ab iis, qui hætenus vota hujusmodi in eadem congregatione emiserunt, emittendis, ita tamen ut nova vota emittentes prius de inefficacia præcedentium votorum ad constituendum eos veros religiosos certiorerentur, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo erigimus et instituiimus, gratias et privilegia spiritualia alias, ut præfertur, per Romanos Pontifices prædecessores nostros fratribus ordinis S. Francisci quomodolibet concessa, etiam specifica et individua mentione digna,

et quibus memorati fratres ordinis S. Francisci de præsenti utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt, vel poterunt in futurum, ad prædictam congregationem, seu ordinem fratrum de Pœnitentia nuncup. et singulas illorum conventus domos, loca regularia, illorumque superiores, guardianos, prælatos, ac quascunque regulares personas auctoritate Apostolica tenore præsentium extendimus, illaque eis communicamus, concedimus et indulgemus. Decernentes has præsentis litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum plenissime suffragari, ac ab iis respective observari; sicque in præmissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis ac Apostolicis, et in universalibus provincialibusque, et synodalibus conciliis

RELIQUIÆ.

Præstat de reliquiis sequentia adnotare.

(1. Reliquiarum detractio in elevatione corporum servorum Dei prohibetur, sub pena suspensionis, interdicti et excommunicationis, latae sententiæ Papæ reservatæ. Bened. XIV, tom. I, constitut. 46, incip. *De congregatione venerabilium*.

(2. Reliquiæ sanctorum in locis, in quibus coluntur, solent præstare validum præsidium ad arcendas calamitates, et succurrendum necessitatibus; Bened. XIV, in Appendice ad tomum IV sui Bullarii, constitut. incip. *Jamdudum*, § 19, ubi adducit exempla. (3. Reliquiæ sanctorum, ut decenti loco statuuntur, curæ episcoporum mandatum est a concilio Tridentino. Idem, *ibid.*, constitut. incip. *Soror Imelda*, § 1.

(4. Reliquiis sanctorum, atcunque exiguis, et licet ignoretur nomen proprium sancti,

editis generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, nec non congregationis, seu ordinis prædicti etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores præsentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice duntaxat specialiter, et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, ut earumdem præsentium litterarum transumptis, etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis; et sigillo personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ, vel procuratoris generalis dicti ordinis munitis, eadem prorsus fides in iudicio, et extra adhibeatur, quæ adhiberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ.

« Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 21 Maii 1784, Pontificatus nostri anno decimo.

« J. card. de comitibus.

« Loco ✕ Sigilli. »

cujus sunt hujusmodi exuvia, cultus est exhibendus. Idem, *ibid.*, in d. constitut. *Jamdudum*, § 1 et 2. Major tamen est fidelium devotio erga integrum corpus alicujus sancti, si præsertim de ejus proprio nomine constet. Idem, *ibid.*, § 5.

(5. Reliquiæ puerorum, cum notis martyrii repertæ, cultum publicum in Ecclesia obtinuerunt. Bened. XIV, constitut. incip. *Beatus Andreas*, § 20, ubi, ad id varia adducit exempla. (6. Reliquiæ quæcunque ex Assisiensi Basilica, sub pena excommunicationis Papæ reservatæ, excepto articulo mortis aliisque gravibus pœnis, extrahi sine Pontificia dispensatione prohibentur. Idem, constitut. incip. *Fidelis Dominus*, § 13.

(6. Alia ad rem. Vide verb. CULTUS SANCTORUM.

REMEX.

In hoc articulo sequentia adnotare satis sit.

(1. Christiani captivi in triremibus Turcarum vel hæreticorum ob evitandam mortem sibi alias imminentem, licite remigant contra Catholicos, sarcinas et arma ad bellum necessaria convehunt, propugnacula ædificant, ad rapinas et incendia cum dominis infidelibus cooperantur, sic probabiliter cum Lessio, Sanchez, Suarez, Layman, Diana, Castropalao, Mendo, Busenbaum, et aliis, La Croix. lib. II, t. III, c. 2, art. 3, n. 250 et 278.

* Quæstionem istam proponit Daniel Concina, atque ita dirimit in *Theologiæ Christianæ dogmatico-moralis compendio*, lib. III, in *Decal.*, dissert. IV, *De vitii contr. charit.* cap. 3, num. 14: « Disputant in utramque partem theologi. Affirmantem sententiam probabiliorum iudico, vero in sensu explicatam. Distinguenda sunt diversa remigandi tempora. Primum cum exploratum captivis Christianis est, in pugna committenda victores Christianos futuros adversus Turcas.

Secundum cum bellum est injustum, imminetque Christianis libertatis, bonorum vitæque jactura. Tertium cum Christianis imminet duntaxat bonorum externorum jactura, remigibus vero captivis vitæ amissio, aut membrorum mutilatio. In primo et tertio casu licite remigare captivos Christianos posse affirmant omnes. De secundo casu theologi disputant: et sententia, quæ gravis culpæ reos captivos remigantes adversus innocentes Christianos damnat, mihi probabilior est. Quoniam nullo jure permissum est supplicis ferre alteri adversus innocentes, quos lædere crimen est. Peccant autem Turcæ bello injusto Christianos occidentes; peccant ergo et Christiani auxilium Turcis præbentes in hac injusta actione. Nec video qua ratione opposita opinio non contineatur in damnatione Innocentii XI. Si nequeunt famuli heros suos cymba pergentes ad constuprandas virgines adjuvare remigando, aut ascendentes per fenestras ad fornicandum, ad occidentum scalas tenere, vel humeris eas sustinere; qua ratione possunt captivi Christiani sua remigatione Turcarum classem impellere ad Christianorum perniciem? Remigatio indifferens est absolute spectata, sicut tenere scalam, et humeris alium sustinere; at, spectatis circumstantiis, noxia est, ut innumeris patet exemplis*.

(2. Remiges coacti confugientes libere ad Ecclesiam gaudent immunitate et archiepiscopus ab illorum extractione absteat: Sac. congr. Immunit., in *Neapolitana*, 27 Augusti 1660, lib. *Decr.* Rocci, p. 281, in *Aquilana*, 10 Maii 1639, lib. III *Decret.* Paul., p. 99; in *Oppiden.*, 21 Mart. 1943, lib. V, *Decr.*, pag. 247. (3. Consequenter nec episcopus sine facultate Apostolica potest eos consignare. Sac. congr. Immunit., in *Barchinonen.*, 19 Jul. 1661, lib. *Decret.* Rocci, p. 347.

(4. Transmissi ad triremes pro reintegratione violatæ immunitatis debent ad locum immunem, a quo fuerunt extracti, remitti. Sac. congreg. Immunit., in *Tropien.*, 1 Sept. 1643, lib. III *Decr.* Paul., p. 209.

(5. Remiges, etiam triremium Sedis Apostolicæ, extracti ab Ecclesia, gaudent immunitate ecclesiastica, et sunt restituendi. Sac. congreg. Immunit., in *Viterbien.*, 21 Januar. 1676, lib. I *Decret.* Altov., p. 1201.

(6. Condemnati ad triremes, qui confugerunt ad Ecclesiam ligati iisdem catenis, quas ferebant, extracti a militibus, gaudent immunitate et sunt restituendi. Sacra congregatio Immunit., in *Neapolitana*, 15 Maii 1685; lib. II *Decretor.* Altov., p. 446.

(7. Licet condemnati ad triremes et milites servientes in triremibus gaudeant immunitate, attamen sanctissimus concedit episcopo facultatem ad annum eos extrahendi etiam cum coactione, et consignandi, prævia obligatione juratoria non puniendi eos, cum comminatione censurarum in casu contraventionis. Sac. congreg. Immunit., in *Anconitana*, 6 Septembr. 1672, lib. I *Decret.* Altov., p. 728, et Januen.,

28 Junii 1658; lib. II *Decret.* Vallem., p. 159.

(8. Pariter conceditur facultas, annuente sanctissimo, ad tempus extrahendi et consignandi condemnatos ad triremes cum solitis clausulis. Sacra congr. Immunit., in *Neapolitana*, 9 Novembris 1660; lib. *Decretor.* Rocci, pag. 296.

(9. Sacerdos ad triremes Pontificias per decennium condemnatus, aufugiens e carceribus, in quibus adhuc detinebatur, et confugiens in Ecclesiam, gaudet immunitate ecclesiastica, quamvis a d. sententia non appellaverit. Sac. congregat. Immunit., in *Anglonen.*, 22 Jun. 1660; lib. *Decr.* Rocci, p. 260.

(10. Remex coactus confugitus ad Ecclesiam, ex gratia specialissima, facto verbo cum sanctissimo, conceditur remitti ad triremes, ita tamen, ut in aliquo non possit puniri ratione fugæ, et declaretur, ipsum gaudere debere immunitate ecclesiastica. Sac. congr. Immunit., in *Neapolitana*, 14 Aug. 1634; lib. II *Decr.* Paul., pag. 198.

(11. Ex gratia speciali mandatur episcopo, ut sibi constito de concludenti probatione delicti, et facta per ipsum desuper declaratione, faciat consignare curiæ sæculari reum die præcedenti a transmissione ad triremes condemnatum, præviis promissionibus et cautelis solitis, et signanter; quod finito tempore condemnationis ad triremes, restituatur eidem Ecclesiæ, a qua fuit extractus. Sac. congr. Immunit., in *Savonen.*, 21 Novemb. 1635; *ibi*, pag. 239.

(12. Datur facultas, annuente sanctissimo, extrahendi ad formam c. *Inter alia de Immunit.*, mancipatos servitio triremium, et consignandi eorum capitaneo cum solitis clausulis. Sac. congr. Immunit., in *Milevitana*, 5 Jul. 1669, lib. I *Decret.* Altov., pag. 238, in *Taurinen.*, 9 Septembris 1670; *ibid.*, pag. 470.

(13. Condemnati ad triremes extracti a laicis gaudent immunitate, et ideo sunt restituendi Ecclesiæ, et secuta restitutione, pro hac vice tantum datur facultas eos extrahendi et consignandi ministris laicis, dato juramento de non puniendo profuga. Sac. congr. Immunit., in *Taurinen.*, 8 Novembr. 1687; lib. *Decr.* Mart., p. 187.

(14. Remex coactus, extractus sine facultate Apostolica, restituatur, et deinde datur facultas eum extrahendi ad formam. Sacra congreg. Immunit., in *Sutrina*, 17 Jun. 1673, lib. I *Decret.* Altoviti, p. 912, in *Januen.*, 28 Jan. 1698; lib. II *Decr.* Vallem., p. 159.

(15. Mandante sanctissimo, datur nuntio facultas, etiam cum potestate subdelegandi episcopos, ad effectum extrahendi remiges triremis Pontificiæ, qui arripuerunt fugam occasione naufragii, ac confugerunt ad loca immunita. Sacra congreg. Immunit., in *Neapolitana*, 9 Nov. 1696; lib. II *Decret.* Vallem., p. 55.

(16. Annuente sanctissimo, conceditur facultas episcopo extrahendi remiges spon-